

ПЛАННЫ КҮҮСЕДИРИ ЧУГУЛА СОРУЛГА

«Чыраа-Бажы» совхоз, «Искра», «Большевик» колхозтар джугут ажаалдаан хамыкты мурнай организаа аастыг агаала. Олар курунеге тараа садарынын талаан-биле планын ша- лыктык куусейип турар.

Тос айларын сүт садар планын «Большевик» колхоз 102 хуу, «Сут-Хал» совхоз 100,7 хуу, аэт планын «Чыраа-Бажы» совхоз 95 хуу куу- сеткилеэн.

Индиг-даа болза, «СЭКП XXII съездин» болгаш Ленин атыг кол- хозтар джугут ажаалдаанчыте улуг ажаалдаанчы-биле организаа чок кир- керер. Олар тараа культураларынч чүге 5—8 хуузу ажаап алгай. Ку- курга ажаалдаан «СЭКП XXII съед- дин» колхоз чаа агаала, а Ленин атыг колхоз шугут агаалавон.

Чамдык ажил-агыйлар тараа чидири-биле демисе кошкак. Ленин атыг колхоз комбайнларын чолжак сындыг тараалар ажаарына таарыш- тыр дери албайндылар Даг-Ужунда 260 га кызыл-тасты кеңип агаал- турда улуг чидири болган. «Искра» колхоз арттыр башкыа 20 га кызыл- таасты тамчылай кескидиле, оон джугутун 50 хуузу чидириген.

Тараа бүдүрери көвүдирине аг- гис адарылаанын улуг ужур-дуза-

Чөөн-Хемчик районун парткомунун пленумундан

зын чамдык ажил-агыйлар чиди- рилерин турар. «Большевик» бол- гаш «СЭКП XXII съездин» колхоз- тар аггис адарылаанын ам-даа агаалавон. Аггис адарылаанын чо- рудун турар ажил-агыйлар ком- плексини агаалавон ажыглаайн тур- тар. «Сельхозтехника» Чадаана салбыры колхозтарын болгаш совхоз- тарын көзө ажил-агый машиналар- ынын артык кезектери-биле четге хандырар кемчелери албайн турар.

Мал продуктулары бүдүрерини бар кураабыраарын долу ажыглаайн турарындан оу курунеге садары- нын графитин чамдык ажил-агыйлар куусетпейн турар. Сүт садарынын чым планын «Искра», «Октябрь 30 чылды» колхозтар чүгө 65—69 хуу, аэти «Большевик», «Искра» кол- хозтар 66—68 хуу куусеткилеэн. Район нитизин-биле дүк садарынын планын чүгө 60 хуу куусеткен тур- да колхозтар болгаш совхозтар хой агарлаашкынчыте кичээтпей салбайн келген.

Төрүүр малдарын тарып боозадыр чорук маддын уксаанын экинжидип, оон продуктулуун бейдерини чүгө- ла айтырым түрүжө, «Чыраа-Бажы» совхозта болгаш «Октябрь 30 чылды» колхозта бо ажил ала-чалтаар бай- далда чоруп турар.

Районуң партия комитетинин чаа болуп эртең пленумунга бо бүтү- нүң дугайын, Чөөн-Хемчиктин бүдү- рүге аргелинин начальнигини оралакчызы эш В. Борисовтун иле- келин шынчыны-биле чуулаашкан.

Көзө ажил-агыйнын ээлчектег со- ругуларын райоңга шугуруу боттан- дырынын талаан-биле тодартай кемчелерин пленум хулаап алган.

Күш-ажылдын организастынын эки- жидип, механизаторларынч ортузун- га социалист чарыкты калабартай, оларын ажыдаар, чурттаарына таарымчалыг байдалды тургузуп тур- гаш, джугут ажаалдаанын болгаш ку- рунеге тараа садарын чоккуу үедө доозуп, аггис адарылаанын план- нын октябрь 1-де кууседирин пленум шитирлеэн. Ой ышкаш курунеге эйт, сүт, дүк садар, мал чеди белет- кээр болгаш төрүүр малдарын тарып боозадыр чүгө-ла ажилдарын боттуг дуруттурун пленум ошалап айткан. С. ПАВУ.

СССРЭ-нин ДХМ-нин КУР-нун Москвада элчин черинге чоруткан нотазы

Кызыгардан үндүрер болгаш киирер чүүдлер дугайында Совет Эвиле- динде күштүг болуп турар хойбу-дүрүмнери кыдат хамаатыларын хаж- ытканы-биле холбаштыр СССР-нин Даптыкы черектер министрствоу сенаторын 9-та КУР-нун Москвада элчин черинге нота чоруткан.

Сентябрьның 7-де Наушки деп совет кызыгар станциязынга Пекин- ден Москваке кел чораша № 7 поездине чораша пассажирлерин ап чораш чүүдлерин кызыгардын хыналда органына тодарайп көрөш, Совет Эвилединче киирери хоругулуг, СССР-те улуг характерлиг номер чамдык кыдат хамаатыларга чорашын ап алган деп, нотада чуулаалар турар.

Совет хойбуларынч үндөдүр турар соругуларын совет кызыгар бол- гаш кызыгардын хыналда органынын ажылдакчыларынын боттанды- рыныга кыдат хамаатылар шактыктаарын оралдашкан. Кыдат хамааты- лар станцияга дүржөктөнгө эгелдеп болгаш поездинин чорурун саалаан- да, поездинин кыдат бригадасынын болгаш кыдат хамаатыларынч бургу- зу-биле Совет Эвилединч болгаш еске-даа курунелерин хамаатылары чүс ажил пассажирлерин 4,5 шаа озаалашкын-биле Москваке немеле совет поези-биле чоруткан деп, нотада айтып турар.

Москваке чорурундай ошалап болгаш Наушки станцияга артып кал- ган кыдат хамаатылар сентябрьның 7-ниң болгаш 8-тин хүнеринде ху- луган үндөдүрерин кылып, албан-дужаалдыг совет кижилерге аням-бу- ру чөптөгөдүр чоруктарын кыдыбаан, дүржөктөнгөн үргүлүчүлөп тур- ганнар.

Иштики хойбуларын болгаш көрүм-чүрүмнаны, а ол ышкаш уау- тар аразынк аражажылаанын бүтүдө хулаан көргөн нормаларын болу- нун девискеринге даптыкы хамаатыларын кара-эжегер үрөп хажыдар чоруун кандыг-даа тускай догуннаан курунеге чааа ышкаш, Совет ча-

аак болдуруп шыдаавым черле билдингир деп, нотада чуулаалар турар.

Наушки станцияга кыдат хамаатыларынч болдуруган үндөдүрерин со- вет хойбулар өзугаар алдыга, кеземче чүрүмүн өзугаар алаалаар ужурлуг болуп турар. СССР биле КУР-нун аразында харылаалаар чидегениш- кинин болдурубазынче доктаамал чүтүлдүгүдүгү болдурубашкан, Совет чаак ол кыдат хамаатыларын Совет Эвилединин девискеринде үндүрүп чорудары-биле кызыгардактарын деп шитирлеанын нотада ошалап дем- делген турар. Ужур-дурак чоруктарын организастыкы болуп турган поезд начальниг Сво Вень-Линьин, а ол ышкаш № 7 поездинин кыдат бригадасынын кемжигүрерин моон солгаар СССР-нин девискеринче арт- тирбес апаар.

Совет уауштуг тургусканы хойбу-дүрүмнөр Совет Эвилединч девис- керинде күштүг болуп турар, оларын кым-даа кара-турамын-биле үрөп эрге чок дээринче КУР-нун чаааның кичээтпейн Совет чаак утланды- рган.

КУР-нун хамаатыларын совет девискерге үлгөдөткөч чүдөк-бузар чо- руктары совет улуска килеңкешкинин медресинде еске чүгү-дүгү бол- луруп шыдаав деп, нотада демделген турар. Совет Эвилединче совет база оон хүндөдөч чоруун ажылап турар кыдат хамаатылар совет хойбулар- ынын, совет курунесин дөп болбас аргенин буруну-биле хүндүдүрерин болгаш уластар аразынк эргезин бүтүдө хулаан көргөн нормаларын хажыдар, бистяг чурттарымынч улустарынын аразында найралга котар- ча чидери кандыг-бир үлгөдөшкенин боттодубазынч эргөжөк чу- гала кемчелерин КУР-нун чааа алырын Совет чаак манап турар. (СЭТА).

МАЛ ЧЕМИНИН БЕЛЕТКЕЛИН КОШКАТПАС

Хадыйның, шарланың болгаш ине бурүлүг уяштарынч бурүлүг будуктарын витамин- ний мал чемине колхоз, совхозтар каш чыл бурунулар херелеп эгелээн.

Будук-буру мал чеди белеткээринге эштер Биче-оол, Коңеар, саанчылар Долзатмаа, Лаң- зылы оол хүн нормазын ажык куусейип, кызы- мак ажыдап турарлар.

Будук-буру мал чеди белеткээринге ажыл фермада-хайныкынын чоруп турар.

ЧУРУКТА: ферманың ажил-шчилеринч будук-буру мал чемин сериде сарааттап тура- ры.

Фото А. СОДУНАМНЫНЫ.

Ортаа-Шынааның ситен бригадазы

Бо үеде «Тере-Хал» колхозтун бү- гү ажил-шчилери мал чемнинин белеткелинде хаара туттуңган. Шы- наааларда, шөдөрдө, экинчер оймак- тарында ситен белеткең 11 бригада- лар социалист чарыктын ажылап турар. Оларын аразында Ортаа-Шы- наанын ситен бригадазы дээр көр- гүзүлүг болуп, бригадалар аразында шилчири Кызыл түктү чаалап алган.

Ол бригаданың бүгү кемжигүрери хүнде ажил нормазын чүс хуу куу- седин, бригадалар бердиген 200 тоу- на сиенини 152 тонназын белеткеп алганнар. Чокку хүнерде планын чүгө куусейип өзес, ханын ажык куу- седиринч барымдааны бар.

Ситенчилерин аразында М. Ша- дыр, С. Манзырмыч, И. Дамдин оол хүн нормазын 130—150 хуу чедир куусейип, бригаданың мурнак- чылары болуп турарлар.

Агитхуудус ити хонташ-ла үнүп, ситен белеткелинч чоруп турарын, ажылдык шынаарын болгаш мурнак- чыларынч көргүзүлгенин чырыдып турарлар.

Бригадир эш Манзырмыч чүгө ситен килеңкешини үезинде өзес, еске-даа үезинде бригаданың ажилын эки организастап турарын демделгес чогуур. Ук бригада колхозта эки ажылдык бригадалар санадып, стол, сандай, шак дөп ышкаш чаааның нарын чүүдлерин кыдырдылар херек кургач пөш-биле чаааныла мастерскантын хандырдып турар. Бри- гада бо чылын токтук мяш кагар онаалдаан ажык куусеткен, 40 муң туубуу бүдүргөн.

Ортаа-Шынаа бригаданынч ситен- чилери чаалап алган ымыл тутун кымыга-даа алыспаа дээш ажаалдап турарлар.

И. ДЫВЫЙ.

КУШ-АЖЫЛЧЫ ЭРЕС-МААДЫРЛЫГ ЧОРУКТУН НИЖИЛЕРИ

Холмогорнун орук айтыкчылары

Колхозтар даргалары Вашуков адашкыларның удурткан ажил-агыйларын мурнакчыларның деңгелинче үндүргени

Архангельск областың көздө ажил- ишчилеринин областы чөвүдөл хура- ла болуп турган. Хурадала чүе-чу- гаалап турган дыйкы кижилер «Чоо амадырал» болгаш «Коммунизм- че орук» деп орук айтыкчыны ийи колхозтун сан-мезелери-биле ботта- рынын көргүзүлгенин дөпөп тур- ганнар. Ийи артель кайызы-даа Хол- могоорск эргелинде, ийи дартаның кайызын-даа — Вашуков деп чагыс- ла фамилия-биле алап турган. Олар чатын фамилиялар кижилер бе? Чок. Ол болза адазы база огул ко- жа турар ийи ажил-агыйны удурутуп тураын ол.

Дүрген чоруктуг «Ракета» деп мо- тоциклге олурупаш, бир-ле эртен Соңгу Дивиа хемин орук халтымыс. Архангельсктен Холмогорга чедир орук кыдыр-ла чокк өзес. Орука ча- рааны хеминч өрини дургаар уау- зуун куудучулар кыдыр чаттыла берген сонгу күчүтүн орук суурларын магадап чорудус. Чаактарын сиенин каастап беди, чеди солгааларың чы- рык бажынаар ол суураалда хый.

Ол чердеге эрте-бурундан бээр аажок билди-мергезилдик кижилер чурттап келген. Көздө суур бүрүзүн- ге болтуга таарышкан үс-дарган ажы- лы ошол чыдаар дүргүзүндө тургу- стунуң келген. Чуга демиден бажың крышаалар, печка кылдар болгаш бажын хавалары тудар уран холдар- ың, амыгыур салган шевер мастер- лер тыттып үнген суурлар база бар. Олар болза болуучу ажил-хөронинч өздүгү бердиген мергезилдик кижилер, оларынч чатын чөп чуртуу — М. В. Ломоносовтун салгакчылары- дыр.

Чогу-на од черге Андрей Вашу- ков үжен дөп чык бурунгар холмо- гор черге тургустунган баштайтык колхозка мурунда адааным биле дег- бен черелери алдырып эгелээн. Суурун чуртаткы чоңу аки, мыс- кыл ат — «Чоо орук» деп ат-биле колхозту адаан.

Чыдар артын-ла турган. Колхоз өскөн болгаш бажыккан, чер кырын- га коллектиниг күш-ажылдык чедил- килериниче кижилеринч өздүр- релен өзүң чаа бажыккан. Айнап, ол- ча-ажык тың амыдырал чораша кил- деринч огул, кылы болгаш оларынч ажи-жаду төрөн черинге көзөп, кол- хозка киргенин. Нитининч ажил- агыйнын экономикасын чечекте- лериниче артелиң солуга чок даргазы, коммунист, СЭКП-нин XXII съездинин делегаты Андрей Петро- вич Вашуковтун ачы-хамылаам уаут.

Өздүгү-ла ажил-ишчи кизи деп колхозчулар А. П. Вашуков дугайы- нда ынчар чуулаашкын турар. Бо үндөшкенинде чатын чөп чуртууларын чуртеткин ханымындан өөрүн четтиргенини идергелейди бар. Чү- ге дээр эеи Вашуковтун амыдыралы тургузукту чоруктун өөрүшүкү, коллектинич чөгөлдүкү күш- ажилдын өөрүшүкү кыдыр хуула берген.

Вашуковтарынч өг-бүдөзин чогу- ма ынчанган өздүгү ажил-ишчилер деп алап турар. Андрей Петрович бол- гаш Анна Михайловна эи-найралды- дым, ажил-ишчи ажи-жаду өстүрүп кижилеккерлер. Оларынч уруглары Уладислав, Александр — улау- бригадаынч бригадир, Геннадий — чолаачы, Галина — мурнакчы саан- чы, ол ам инженер-тудугжда өрө- ниң турар болза-даа, төрөн кол- хозуңга чай бургузунде көзө дуаала- ың турар болгаш аңаа чедип кел- ген, инженер болуп ажылдаар деп турар.

Ынчалзажок онза чууга улуг огу- лу — Игорь дугайында болуп турар. Ол чеди чыл школасын дооскаш, кол- хозта комсомол организастынын уду- ртуп турда, өөренири-биле оон көзө ажил-агый школасынче чоруткан. Өөрелиген дооскан соонда колхоз- чулар Игорьну бригадирге солтуп ал- ган. Ол болза эи-найралдыг, мур- накчы — дүрген күсөдир, кандыг- даа ажил талаан-биле баштаар чер- инен даяныр чери бригада турган. А 1959 чылда партиянын Холмогорск райкому аныак коммунист Игорь Ан- дреевич Вашуковту эи улуг, ынчал- зажок аажок сандаран ажил-агый- лы колхозтарынч бирээзин даргалаар кыдыр сүмөлөв.

Мурнуңдаргалар турган кижилерден аныак дарга аар уржуктарын хулаан алган: колхозтун кассазы курту, ажылдын моон солгаар чедил- килерининч болурунга кижилеринч буюрелди чөк турган. Чыл-чылы-биле хокудангай байдалга турары өзүңчү деп бе! Үзүктел чөк солтуп даргалар- ын, оларынч эки азаамчыларынч колхозчулар кулак дапты-биле дын- наар, оларга чөгөт төткөн, колхозчу бургуз болууну хуузуңда ажил-агый- ынчы, ылангыча орогородун чары- гып, оон-биле кызыгарлааттынч турган.

Берге-ле турган. Индыг болза-даа чаа дарга болза, кижилеринч чыл- чылы-биле төгөлөйиң келген олу- штуп, шүшпөн чоруун ажык эртең күштүг болгаш организастык тала- ндыг болган.

«Коммунизмче орук» болгаш «Чоо орук» колхозтарынч ховуларынч Соң- гу Дивияның чүгө колхоза дег бир дилиндик чери ашкылап турар. Ын- чанган Андрей Петрович олтуңга колхозту эки өдүртүп башкарыңга бодунун арга-сүмеи-биле эки ду- залаан. Мал ажылынч хөгжүдерине ийи улаанынын кыдынган тур- ган. Чүгө ол чорук-биле ажил- агыйнын экономикаын дүрген бол- гаш өздүгү куддери болдунган.

Фермаларче, бүдүрүлгенин шити- рилгиле уаустоктарың эки ажил- ишчилерин чоруткан, Коммунист- ер бүгү-де кол-кол бригадаларын баш- карып турган. Чаа мал какаалары туттунуң эгелээн. Белик болоттуг шүшүнүрлериң алааттарың ошол ки- лометр кыдыр шөйдүңген. Электри- жидилге колхозчуларга дуулаан. Ын-

В. САМОЙЛОВ,
«Правданың» тускай корреспон- денти.

Архангельск область.

Арага — кем-херек үлгединге чедирер

Совет хамаатыны кизи бурүгү болууну билит мергезилдинин айы- биле болгаш шыдар шаа-биле кая- даа ажилдарынч бүтү аргаларын бистин чуртта тургустунган. Оон ачызында совет кижилер үлгедире, көздө ажил-агыйда болгаш совет амыдыралынч бүтү адыраларында ажилдаар бүтү арганын, чогаалдык энергиязын үндүрүп, магаалы чаагай мезу-шынаарын илередиң турар. Ын- чалда-даа хуузурак, мангысталаач, арагачы кижилеринч шоогу өзес артышыкыны бистин аравыста ам- даа артышпаан.

Ол үеде хем ол чарыныга Тес- Хемден мал сүргенер болгаш Би- Хемдин кадарчылары мал олардап турган. Шериг-оол олче тырыла берген. Би-Хем районунч «Кызыл Тараачы» колхозтунч кадарчызы Василий Сегин-оолдун өнгө келген, кайда, чү чыдарын көрүп, өтүң хөрдөжөн эзенинч акшаны хайнаар шыгач кааным-даа, орун чанында чаа сапкы идик турганын-даа бүдү көрүп орун. Өтүң эзелери мал көрүп чоруй баар аразында, ашма суккан черин Шериг-оол ажилдырга акшма чөк болган (өтүң хөрдөжөн ээси се- ремчилдиге кизи болгаштын, акша- нын суккан бөөптүр). Оон Шериг- оол сапкыны алгаш, дүрген-ле чо- рупкан. Оон ол эрги икистерин Улу- гур хемче киир октагылаашкан, чаа идик- терин келип алган. Оон Тес-Хемден мал сүргүтүрүтүн оон майгыныдан иштин таалынын, өзөр, чүгенин ая, даштыгга турган айтты муңаш де- зип чорупкан.

Ажыл кылыккаса, мангысталаач өзү-биле чуртатканын Салчак Шериг- оол ынчар оор болу берген. Шери- г-

оол ам херектининч сандайы манап турар.

«Кызыл тулугун» тудуг-монтаж эргелинин тулуг уаастогунч бы- заччылы Валентин Синкининч алаар чорур хуну ховар. Оон ол арага- лар чоруу база кем-херек үлгеди- ринче чедирген. Синкин 1961 чылда оор кылгаш, шитирген. Бо чылдын июль 8-те Көчөтүн куудучузунда № 28 бажындан өт-сөп оорлаан, ол- ла айнын 10-да база-ла ол куудум- да № 98 бажындан база өдилдер оорлаан. Ынчанган Синкинин хо- арнын улус сулу 3 чылда эргезин казып шиткен.

Ажыл кылас, мангысталаач бол- ган арагалаар чорук кем-херек үл- гедиринч чедир дээрин үстүңдө бо чиктер херечилер турар. Совет кижининч бидик адың чүгө ак-сет- киңдик кун-ажы-биле кадалап шыдар дээрин Муринков, Шери- г-оол, Синкинч мурнак билип алаа чогуур.

Бо ады үнгенинче үлгединин- де чүгө арагачылар тулгемче мангысталаачтар өзес, ханын база бу- дуртулгедиринч, албан черелерининч удуруткучулары шыгыт түнөйдө кылды херек. Арагалаң, кун-ажыл- дык сагыла-чүрүмүн үрөң чатын- даа таарылыганы аңаа артыртып бол- бас. Арагачыларга, чүрүм үрөкчи- леринге шыдаак болбас байдалды бүдүрүгө болгаш албан чери бур- гунга тургузарың, кижилдиңгелег болгаш массалыг ажылды күштел- дирери — бистин партия, профес- иял, комсомол организастыларымыс- тың чуугаа хүндөдөч болур дээр- зин СЭКП ТБ-нын июнь Пленуму чуугулаап айтканы.

ХӨГЛӨДТ ТАРЫ ЧОУРУУ

ШАГААН-АРЫГ. (Телефон-биле.) Улу-Хем райкүсюксомунун култура кылдынын агиткулуб- бригадазы бо хүнерде хоуунуң ажил-ишчилеринге солун кон- цертти көргүзүп чоруп турар. Он кизи киркичкелер бо брига- да сөлүг хүнерде Жданов атыг колхозтун Чанекте, «Х Улу хура» колхозтун — Оттук-Дашта, Кызыл-Чыраала бригадаларыңга, Кара-Тал, Баян-Кол суурларынч чуртаткыларын- га, «Улу-Хая» совхозтун Ариг-Бажында, Кок-Хаакта хову ажил- дакчыларыңга, «Чоурааның» Ха- раган сүт-бараан ферманынч ажил-ишчилеринге. «Кун-ажыл- дык хосту» көздө ажил-агый ар- телениң Улу-Шооде таражыла- рыңга солун программагы ала- лап четкилеэн. Сентябрь 9-та ол агиткулубригадаларынч кемжигү- рери «Найрал» совхозтун Шаңдыла хову турлаанга концерт көргү- скен.

Оларынч программазы солун, көрүкчүлериң сорул кирне бээр. Анай Аракааның «Ховула кежээ» деп ыры куусет- кени, Чулуун-оюлдун болу- нуң чогаатканы «Сорулазын күсүдөрлөрү» болгаш «Бо чер чуртуг» деп шуагтерин номча- нып, «Сорук манап ачы-ла» деп шититкен, шоогулуг, кесен чу- ганы болук оймаларынч куу- сеткени көрүкчүлериң улуг со- нуургамың чаалап алган.

Талаатымың анык кижилеринч аразында Монгуш Өнерманың иррадан иррады кая-даа улуг үн- дел аш турган. Оон «Авамга» деп ыры хоюг, чараш күсүдери лаш тараажылар, мекхалалар- лар катап-катап ирлап бээрин дил- ден тургулаан.

Аныктарынч чогаалдык түң- нел концерттин районунч хөй-иниң эгелешкенин үндөшкениң радио ламчыдылааның сентябрь 10-ла районунч бүгү ажил-ишчилери база катап шыдаан.

В. БЫШТАК-ООЛ.

„Билиг“ деп Бүгү-эвилелдин билиг нитилелиниң баштаар чериниң пленуму

МОСКВА. (СЭТА). Бүгү-эвилелдин «Би- лиг» нитилелиниң баштаар черинин VII пленуму сентябрь 10-да аштыңган. Оон амылаңда мезу артемиденер, хөй-инити болгаш куруне ажилдакчылары, бүдүрүлгениң тускай эртемни- лери, нитилелдинч чер-черде организастылары- ның ажилдакчылары, нитизи-биле 1200 хире кизи киржип турар.

Хурадалың президиумунда — СЭКП ТБ-нын се- кретары Л. Ф. Ильичев, СССР-нин Эртемнер академиязынын оралакчы президенти В. А. Кирилин, Н. Н. Семенов, академиктер И. И. Артаболовский, А. И. Оларин, П. Н. Поспелов,

СЭКП ТБ-нын чанында Нитилел эртемнеринин академикамызың ректору Г. П. Францов, ВАСПС-тиң секретары Т. Н. Ниюлаева, СССР- ниң Министрлер Чөвүленинин даштыкы чурттар- биле култура харылаашларың талаан-биле ну- роме комитетинин даргазы С. К. Романовский болгаш өскелер-даа.

«СЭКП ТБ-нын июнь Пленумунун шитириле- ри-биле холбаштыр Бүгү-эвилелдин «Билиг» нитилелинин соругуларын деп илетилди СЭКП ТБ-нын идеология нилдикинин эргелекчикинин оралакчызы В. И. Снастинч кылган.

«Билиг» деп Бүгү-эвилел нитилелиниң баш- таар чериниң пленуму ийи хүн үргүлчүлээр.

Таңды районунч Кара-Хаак суур- да Салчак Нурааттын куш-ажыкчы өг-бүдөсү чурттап турар. Оон оолд- ры болгаш уруглары «Нитилеге» совхозта ажилдап турарлар. Салчак- тың чүгө чатынч огу — Шериг-оол

Хой агарлаашкыны

Улу-Хем районда «Чогураа кол- хозтун малчынары күрнеге дүк дүжаарынын талаан-биле алган хү- нөдөгенин күсөдир дөш, амгы үедө хойларынч күсү кыргылаанынч ор- ганизастыг чорудуп турар. Чоока чедир Хемдергеинч хойжулары 2168 баш хураганын кыргаш оон нитизинч эи-биле 1941 г. азы хураган бур- гунден о ортума-биле 800 грамм дүкту кыргып алганнар. Оларынч иштинден Д. Бадырач, Б. Шожаң- оол 560-570 баш хураганнарынч бирээзинден-не 850 грамм дүкту аш

Е. ХАБАРОВ.

турар.

Эртең каш хүнерде колхозтун төп кыргылаа шүңгүтүлдө 1629 баш хой агарлаштыңан. Ол пунктта үжен ажык кизи ажаалдап турар. Агарлаан хойларынч аразындан эш Тумат-Доржу биде Хуан-Караның кадарган хойлары өскелеринден хөй дүкту берген. Агарлаашкында ажил- дап турар колхозчу хөрдөжөннөрдөн М. Барымаа, Т. Додуң-оол, К. Дол- гармаа, Э. Баян-оол хуңде 25-тен 35 баш хойну кыргып турар.

Д. МОНГУШ.

Брнода делегей ярмарказына национал хүн

БРНО. (СЭТА). Брно делегей ярмарказына сентябрь 9-та Совет Эвклидин национал хүн болгон. Сентябрь 9-н эртинде ССРЭ-ийн делегацион директор И. А. Гулай 8 павильоннарда болгон пий ажык шапаларда делеган совет делегацион күүрүчкүлөрүн чалаан. Ол ийи ажык шаг нитиини биле 5 муң дөбөлчүн метр шалду ээлеп турар.

Чаашкынын турсаак хөй-хөй кижилер совет машина туудунун кылдарын көөрү-биле делегейге чедип келген. Амгы ярмаркада ССРЭ-ийн делегацион чүгүлө совет улестурунун хөгжүдүзүнүн бектик дениелни, коммунизм тургузушкунунда совет улестуунун чедишкенин айткан турар авес, харын база Совет Эвклиди улестуунун баранарынын байлак асортиментини биле садыглап болур идегелдик садым эвилелчи болурун көргүзүп турар.

Амгы ярмаркада ССРЭ-ийн 15 даштыкы садым каттыжышкынын барык 1.200 яны-бүрү чүдүлгөн делетп тургускан, оларнын арасында металл кестирер, станоктар, автомобильдер, кээзе ажык-агый машиналар болгон даг дерилтеги, радио приборлар болгон телевизорлар, совет машина туудунун кылдарынын өске-даа дыка хөй хевирлери бар.

Тускай артеминдер совет металлургия улестурунун хөгжүдүзүнүн узун-биле созулган турар. Делегейге эң улук домна сузугуунун, күчүдү конвекторунун, канын соксад чокка шуктуурунун тургузулушунун, прокат станарынын, метр диаметриг кан хоораларынын бүдүрүнн хөгжүдүзүнүн станни модель-майыктарын павильоннардын бирөөсүндө делетп тургускан. Чехословакиянын бөдүк тускай артеминдери — металлургия делегацион көрүш, делегейге делетринге мычтар бижээн: «Совет металлургия техникамын хөгжүдүзүнүн бектик дениелни магалатты».

Алжирге референдумнун баштайгы түннелдери

АЛЖИР. (СЭТА). Алжирге референдумун (улустун саналын азырындын түннелдери дугайында мезгилдери Алжир хоорайда эл болуп тургузүлүшкөн). Алжир республиканын баштайгы конституциянын алжир улустун хөй нүзүрүнүн чүдүлгү деп көрүп турарын баштайгы сан-мезгилер чугаалап турар. Бүгүнкүн баштайгы — президентин согурун, чуртка чангыс партия системанын — Национал хостага фронтунун турарын ол конституция баш бурнулар көрүп турар. Самда, Тваре, Ореланди, Оран, Меджа, Мостаганем болгон Тлемсен департаменттерде 2.235.019 сонгучулардан 2.030.095 кижик конституция дөбө болууун чүгүлө 5.350 кижик ээлеп турган.

Алжир Республиканын Министрлер Чөвүлүшүнүн жарганы Бен Белла радиога чүвө чугаалап турган. Алжирин улустунун хөй нүзүрү конституция дөбө саналын берген деп мезгилдеди.

Улус чон хосталганы негеп турар

АФНЫН. (СЭТА). Хостуг сонгуданын чорудар дугайында болгон демократтык хосталгаларын каттап турган дугайында негелдери делеткан улустун массалык митингилери ады мычар хоорайларга чокта чаа болган.

Чагыс аай демократтык чөвн партиянын (ЭДА) Салониктерге чыгарылган массалык митингине ЭДАнын даргасы Пасалис болгон ЭДАнын кукукомунун кезигип Илуу олар чүвө чугаалаан. Митинг: «Тайбын, демократия, политиктик хөрдүлүгүрүмүздү хосталга, хостуг сонгудалар деп долунун алаа биле эркен.

Ам болур деп турар парламент сонгуданын нугуларын эл барымын эдилдери болалын болгон огу делеткан Пасалисдин амгы чазаны Пасалисдин сойгалаан. Пасалисдин чазанын албайн дүжери Пасалисден лепен, чангыс аиче, хостуг сонгудала дөбө, демократия дөбө демиселче чурттуу демократтык күштерин кыйгырган.

Солуварынын айналып турарында алырга, митингдин болуп турганын бөөдү позициянын улук күштери бугаалаан алган болгон.

Агрессивне демократтарын митингине ЭДАнын кукукомунун кезигип Г. Меле дедегерей чүвө чугаалаан. Сонгуда мурундагы чурк улестурунун опуг аргаларын ажыглаар деп турарын Грециянын улусту сөрөмчилдик хайтарган деп турарын мезгилдеди, чангыс аиче битү грек патриоттарын ол кыйгырган.

Дүшкүрлүг чоруктуу чавырлырында Хассель коргуп турар

БОНН. (СЭТА). Фан Хассель-герман камгалам министри Фан Хассель Бремонге чүвө чугаалаан, англи лейборист партиянын башкыны Вильсонга шынгым халлашканын кылган. Англи политиктик ажылашканын Европага дайын чавырлышканын зонасын тургуларынын дугайында саналы Фан Хассельдин онза таарымын чоруп болурун. Ол саналды Хассель «салдагалды» деп алаан. Бонн министринин сөзү-биле алырга, дайын чавырлышканынын зонасын болгон атомдуг чепсектен хостуг зонаны төп Европага тургуларынын планарын ХСЭ-тин «онза дүвүрүзүнүн» болдуруп турар. Ол планга

ХСЭ «эки шиптирлик-биле» урууларын алаар.

Фон Хассель ядролук чепсектин шенелдериин хөрдүрүлүгү дугайында Москва Керезинде мурун, база каттап чүвө чугаалаан. 1964 жылда Барын Германиянын шериг бөдөлүн кызырынын сыллаа кылды ол Керезин калдык-ла таварылганда ажыглап болбос деп, ол балыктаан. Келер чылын шериг чарыгалдарыч 3 млрд. маркага көндүлери Хассель негез.

НАТО биле Варшава керезинин күрүлериин аразында халлашканынын пактынын чарыктын дугайында саналды барын-герман министр дүлөөсөн.

ЧАНГЫС ЭП-СЕТКИЛ-БИЛЕ ЧҮҮЛДҮГҮЗҮНҮҮШКҮН

ПАРИЖ. (СЭТА). Тайбын талаакчыларынын француз шимчөөшкенин дилет бижинге ат салышканын чыгар талазы-биле кампания Францияда улук чедишкенин чоруп турар. Агаарга, космос делеминге болгон суг алаанга ядролук чепсектин шенелдериин хөртүрү дугайында Москвага чарган Керезге чурттуу чааа каттышын деп негелдени ол дилет бижикте кийрген. Боттук чурттуу болгон калдык бодалдын политиканын шилчиринче де Голлудун болгон Помидууну чазан кыйгыр турар документини француз ажылыч чоннар бүртүнү-биле чүлдүгүзүп көрүп турар. Чижээлээрге, ол дугайын Сен-Лода (Маш департамент) демир-орукчулардын профсоюзунун ол черде организациянын активчалери «Юманите» солунга бижээн. Ножан-Пуртоа (Эн департамент) оптик бүүдүлгүзүнүн ажылаакчыларынын ийити хуралынн протоколунда бижээн: «Дилетте шуптувус чөпшө-режи түр бис». Шактерлар, демир-орукчулар, почтачылар, транспортчулар болгон Франциянын бүгү районнарды аны-бүрү албан черлеринин албан-хаачкылары дилет бижикте чангыс эп-сеткил-биле каттыктып турарын рапорттап турарлар.

«ДЕЙЛИ УОРКЕР» СОЛУННУН НОМЧУКЧУЛАРЫНЫН БОДАЛЫ

ЛОНДОН. (СЭТА). Англи ажылыч чондарын органы «Дейли уоркер» солун болуун номчукчуларынын хөй санын чагаларын парлап үндүрүп турар. Ол чагаларга Кыдаттын Коммунист партиясынын улустуулаанын ээлеп туружун буруу шаап турар. Совет Эвклидинин политиканын тургустунган байдалдарга кара чангыс шын политика кылдыр чагаларнын авторлары ийи-биле чүлдүгүзүп турар. Дайынны болгон тайбынын айттарыларынын талазы-биле чөрдүлээрге хамаарыштын Лондондун чурткачымы Найлжел Белсини бижээн: Совет Эвклидинин туружун делетип тур мей, чүгө дээрге, кыдаттарын келергичи шугумун делегей шимчөөшкени (коммунист болгон ажылыч шимчөөшкени — редакциянын тайбылы) чүлдүгүзүп көрү чүвө болза, ол айылдык байдалга, харын таа аштырышкыга чедирип болур ийик.

Чөгүм-на харын Совет Эвклидинин политиканы хамаарышпас чоруктуу чедип алган чурттарын камгалап турар, чөгүм-на харын Совет Эвклиди ол хамаарышпас чоруктуу чедип азыр органы кылган деп ол үргүчүлөп бижээн. Кариб далайын районуна кризистин үезинде интервенцидан Кубаны Кыдат авес, а ССРЭ камгалап алган болгай.

Ромфорд чурттуг номчукчу У. Френч ядролук шенелдериин хөртүрү дугайында Керезге ат салгынына байыр чедирип турар. «Керез кызыгаарлаттынган шынарды турзажок», ийит чамдык-келик чедишкени чаа-чаа тилелдериин чедип азыр дөбө демиселде ажылыч чоннардын организациясынын күштеринде туралар деп ол айткан. Москва Керезин тайбынын күштерин бижыглаар дээрине бүртүрүлүп У. Френч илергейлеп турар.

Хөрөгитенерге Снеденин угуулгазы

НЬЮ-Йорк. (СЭТА) Америк экономикаын эң улук ажык-чорудулаачы эдилер, АКШ-тын экономика дүлдүлүнүн темпериин дүргелдери, делегей рыноктарында алааначы шикети ажыктер, инфляцияны чыгалар болгон бүгү кижилерге деп аргаларын хандырып бээр—мындык долун-биле президент Кенеди «Хөрөгитен Америкага чүвө кылган берип шыдары» деп агаиди чүдүлгө америк хөрөгитенерге угуудагы үндүргөн. Кенедиини ол чүдүлү «Нейш бизнес» солунга парлаан.

Ийнчаарга америк президентини чүвө түдүрүшкөнү? Бирөө, АКШ-та амык чоткарнын саны болгон ажылааттынмай турар бүдүрүлгө күчүлериин хемчээл дүвүрлөп үндүргөн. Он сөзү-биле алырга, АКШ-та ол хемчээл эмин эртер бели болуп турар. Он ийи дыка хөй америк бүүдүрүлгө ажылааттын турар, АКШ-тын ажылыч күжүнүң дыка улук кезин ажык чок, продукциянын улук кезин сайгырымайн чылар, мычтанчар чурттуу экономика дүргөн чүдүлгө кезин ажылааттынмай турар. Он анында америк теледир баласынын турар байдалы доктаам дүвүрүшкөнүн үер дөбү болур деп, президент чугаалаан.

Ол байдалдын ушугууп үер төлдө чүвө кылда чөгүрүлүн дугайында президент чүвө саналды турарыч? Улук кордалды ол болуун үндүрүп программанын, тодаргайлаарга, үндүрүлгөн чингидиринин программанын салып турар. Он байдал-биле алырга, ийити программанын хулаап алыр чорук хөгжөлөр рыноктарында болгон бараннар сайгырылаанын таарымчалыг салдарын чедирип, кончаларын эверинге илги бээр, капитал салышкынын дүргөн дамчыдалгак чоруданын үндүленин белеткер. Чөгүм-на харын ону чедип алырын америк

монополистер оралдаптып турарлар. Делегей рыноктарыга америк баранарнын алааначы шикети күштеринин айтырынга улук күчүлгөйини президент база көрдүргөн. Моев-биле холбартып, президенттин делеткенин болза, дыка хөй америк бүүдүрүлгө элери дашкы конкуренциянын кыйгырын хулаап алаа-даа, АКШ дашкаар үндүрү чүдүлгөн чурту болурунда ам-даа ырак туруп турар.

Моев-биле кады чүдүлгө ийити утказынан болгон президенттин бөдөлүрүлгөн бидинин турары болза, америк корпорацияларын алааначы шикети утгартырын америк ажылыч чондарын амырал делеткениче улам ийи шап хаадырын күссө-биле чедип алырын ол кордал турар. Бир эвес күш-ажылыч бүүдүрүлгүлүн бидикендин кирер ордуларын үр-түнел чок чүдүлгө дайы-хамаан чок чарыгдасы болза, чүгө ол таварылган алааначы шикети көвүдөп болур деп президент мезгилдеди. Ажыл телериин дүргөн өздүлгөн, өрткертин дүргөн өздүлгөн болгон кудулаашкынын үр-түнел чок чүдүлгө кылдыр президент көрүп турары ол. Ажыл телериин көвүдери дугайында айттырга «хармысалганын бөдөө чоруктуу негеп келгени тыртылак чоруктуу илергейлериин» америк ажылычтарынын ол кыйгыр, малаылаарга, ажыл телериин көвүдери дөбө демиселден ойталаарын ол херек кырынга негеп турар.

АКШ-та тургустунган экономика дүргөн чөдөшкенин ажылыч чоннардын күссө-биле шиптирлээр дээр оралдажышкынын америк хөрөгитенер таарымчалыг көрү деп чүвө болза чөгүр. Ийити болза-даа ийити анымыл «программа» чурттуу экономикаын калдыктын шыдары бе,—бо дээрге өске айттырды.

Бөмбүктү кирип тепкен. Фото В. КРАСНИКОВУУ.

Бирги чагаа

(«Оруктан чагаалар» деп расказтан үзүндү)

Ээ-та, эки-ле туржук ам! Октаргайе жукуду үнүп турган кижилерин он артык үзүн чааваа. А өске кижилерде, шериге баар оолдарык шикач, эки үдөй кижилер-даа чок боор. Чыдап туу. Чүзү-базын чекктер. Алым, чада, машиналык ара-амытан чоң. Оларнын каткы-чугазы, ыры-шоору, чыгы остери. Музыкка... А ийде сөз ала-нын, акылдан, таныш-көрүжүң—черле кымын чок дээр! Оолдарнын чанында оларнын келер үдөгү акымкы келженин, өг-бүлөсүнүн, амырал-чурталганын каастакчылары—душтук кыстар.

Чүрөк хөлөп, сугун салдырар. Хамык-ла чүвө утулдураш, байыр-далдын бүдүлгөн бүргөй тууду келер чыгыс кускалга чагаар-ла алыктар сен. Сактырга, чырык ортемейде бугу-ле чүвө сени ошкөл, сени алган, сени деген, «чоруктуу чөгүлү» деп кузеп турган шыкша, магалында чоруду! Сен база-ла ол шакты, ол минутаны утпаан боор сен, Караш. Байлыгы динчестек машиналар кыды-биле шимчеп үнүп турар суг кыдыгы туржук. Урер хожум чиртегенин эгелди. Удэзенин чыгаан холдары, оларнын туткан аржымылдыр лоушукша, он-базын өңүгү далай шыкша чыгып турду. Ол-бо чүткөт бистерге олган чекктер бистерин хоме алы берди... Черле мычаш чүгү дээр-лаа! Бай-Тайга бекин ак бөрү тургужулган, бисче кылаш кылдыр чаа хаапты.

Машиналар метр, километр эрткек тууду-на, төрөн сууруустан ырап олурган бис. Бир-даа дугула-дугула, ажылапкан хем суу дег, ала хөңүлдө куттулуп-ла чорай. Кежээ-даа ыр-лаар эрлер бар-дыр. Кожууна-ла кокамиктик ырлапкан чорай бис. Келерге-даа хөй болгон кайгычыл-ла чараш кокамиктер чынадын. Оларнын доозанын чыгыш, тускай дептер кылдыр үндүрү чүвө болза, чүгө деп солун ном турар ийиан. Байлыгында мээ баарыма олурган олурган малыгырамаар чаактыг, калдыр хавактыг, чүгүртүлгөн чорактардык, мөгө-шыраан көрөгө, механизатор кий хевирин, дигр хара оолдун ырызын олга созулган бис. Ону бистер катал-кытап алып турган ыргалтыгыс. Шыраары-даа кончор оол, босу аяа сыман-ла, чүгө сөзүлгөн чүвө. Соң ырызын бистен бистер кижик чок болгон. Та шыны, та мезгил, ону ол бодум чогаалды алган мен диди.

Карагыда салдыктар — Кара-кара кыстар — Качан менден астыдар? Кайда, чүдө бардыр?—деп эгелээр ыры чорду.

Удатпаанда имитриндеп келген. Черле бис унериасте-ле кежээ апар чылда шыкажыгай. Демин чаа-ла тодаргай кончуп, каракты өртүп, сеткиди сергелди турган эрөөн шокар делегей бүдүртүп аразинче бүдүрү чылбырттын кире берген. Хиндинде хир чок, кылаң дээрде салдыктар сонугу-мурнут чырып, дуга-деп ай чөвн чүктен чоруту үнүп келди. Чай-даа болза, дүңкенин серинин, оң калдык машинанын эзенин эт-кешти, өттүр өрүмчөп эгелди. Бай-чалла-даа оолдар ону кайын тоор, бирде-бирде дооза-даа, бирде-бирде ийи-чангыстан-даа ырлашкышаан. Кулак уунда динчеп ол мен. Ана-ла сажыжым кударан, куюмнакшап, мындамында чиктим-не кончуп апарган. Сактырымга, сонда бир-ле чүвө чыдып калган шыкша: өскөн төрөн черлерин—Хемчик, оң эриктериин—чодур теректер, чоклак талдар, тенниг чымырганалар-даа каракка көнүлүлгээр; доргул-торөл чон-даа сажыжы кирер. Мырдыч элдеп. Тааңда орта чор бе. Аалдан үмөйи чыт-каш, төрөн черин, доргул-торөлди канчак сакты бээр чор? деп бодал олур мен. Бир көрүмгө, сен кээп мээң баарында туруп ал-тыр сен.

Удэрге, хоглээшкенте, ыры-шоорга айыраараш, сени кезек када утуктан болуум. Он сонда сажыжым чоктап эгелээр-дур. Он ам дилет эгелээшкөн ол-дур. Көстүп келгенин сонда сени черле чымыдан ыратпадым. Чааскан олуруп алгаш, сени кускапкан, хөрөгөчөк так чымыр тууду, ошкөл-чытап, сөзү-биле чүгүлгө-лап, чүвө канчачында эгээр. Ара-

азында орукка кандык-бир солун чүвөге азы өөрүмүн солун чугаазына алаагып, сени утуу каал-даа чорумза, оң сонда дораз-ла сени сагыш-биле дилет эгелээр, тып алыр чордум.

Кижик бүрүзү-ле «кижинин аязы кончугу», чок болза «чурту кончугу» дийрип болгай. Ол харын шык болбайн аан. Байчала-даа делегей кырында ынакшылаан күштүг чүвө бар-даа чүвө бе мой. Сен та канчаар билди, та канчаар болуп турар кижик сен. Мен черле элдеп болдум-на. Шынап-ла, улустун ырлапкан турарын шыкша. «Үйгү-дүштен-даа ушунмастактыг», чанымдан-даа ыраастадым, сагыштан-даа үмөстедим. Бир хожукта сөзү-биле та чеже көрүжүр, бүдүрүштимде та чеже чугаалаары, сени та чеже катеп эргелээр кижик мен.

Дайны аскы каттымыс. Кызылга чур чырып орда келдиныс. Бистин Тывастынын айлан айже, чыдаан чылче чекетелип олурарын дүң бектин эскерин каары берге эвес-тир. Ас-фальтыгы оруктуу магалын кыдыгы дээр. Машина чүгө тылаар: кижиде, мурунку чылдарда дег, дөштөвүчүккө, онугу-чигилге туттунар, девидээр дээр чүвө чок, сагыш амыр. Хемчикти кылдын кууду-лаа. Улук-Хемчик ууну өрү-лаа халды орарга, хоорай, суурлар эдилериин чүвө-дир бе. Кажа-даа кээрге, эки-эмежок сайгылаан. Дээрже-даа көрөгө, салдыктар-ла, черже-даа көрөгө салдыктар-ла. А оларнын чыры карактарын чыныктыдып, чылым—эт-ботка эдилериин, өс-баарын чыдап чорутуур-дур. А оларнын аразында ийи салдык, мээң чүвө рээминин дужуна баглан каан дег дүң-даа, хуңдус-даа менден чыда калбайн, сеткил-чүрөөмин чыдапкан, барган оруму чырыды чор. Ол чүгө салдыктарыл, билди сен бе? Ол болза сөзү оду кыптыккан ийи карактын шобанары-дыр ийин, Караш.

Өршөп көр, өйкүм, сөзү көвөй дөбө мени чөмөлөп, Бижир болса сос-даа кайын төнөр, боду чалгаар эдилеп, саамчык, токтуп-ле оор-дыр, ынакшыла деп чүвө ийити чүвө-дир, ам чаа билеи ор мен. Черле ийиан, ынакшаан кижинин ырак кижик баары дыка-ла берге-дир. Бистин оолдарда ынакшылаан-даа кижик чок шыкша-тыр. Доозаны-ла душуктарынын дугайын чугаалаар, кижик бөрү-ле болууну мактар, бир-ле чүвө дегелээ, бот-боттарындай айттырышкан турар-дыр. Ам бекин көр-дес бе, дооза-ла чагаа бижээн оорлар. Үш чедир-даа чагаа бижэн алган эрлер бар-ла чор-дур, Билдини, оларнын бирээни ала-негинге, бирээни өске кым-бир кижик-ле ийиан, а бирээни-ле — душугуна дээрин чугаажоо...

Ам хамык чүвө болгон. Шинчеленин эртин. Кач-кадык-тыр сен, хал ор дөң, бо-ла. Бөгүндө эгелээш, мени Совет Армиянын солдады деп санап, менээ байыр чедирип болур. Даварта чоруттар хире болдувус.

Амдыгында байырык, эртим Кү жүгет Хүрөк-оолоон.

Силеринч О. Силег-оол.

Республикага АГААР-ВОЙДУСТУН байдалы

Бүгүн республикага эдир булуттар-дыг хүн болур, чааштын болбас. Хал кошкыктан өй-тавынга чедир, яны-бүрү чүк угалымышкыны. Агаар-войдуштуу республикага —

11-16, а Кызылга — 14-16 градус чыдыг.
Редатор Д. Б. БАЙЫР-ООЛ.
БӨГҮН
«НАЙЫРАЛ»: «Спортчу улук оюннар» (1-ги серия) 10, «Бистин бажыныгыста эр» (1, 2-ги сериялар) 12, 3, 6, 9 шактарда.
«КАА-ХЕМ»: Урууларга программалар 10, «Делегей чемпиону» 11, 15, 1.15, «Саха» 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.
«ЕНИСЕЙ»: Урууларга программалар 10, «Солдат дугайында баллада» 2.30, 6.30, «Үшүк ракета» 4.30, 8.30 шактарда.
«ВОСТОК»: «Диплом чон душун» 5.15, 9.15, «Ныстар» 3.15, 7.15 шактарда.
ЧАЙГЫ КИНОТЕАТРГА: «Чамыт назыныгылар» 5, 7, 9 шактарда.

КИНОТЕАТРГА

«НАЙЫРАЛ»: «Спортчу улук оюннар» (1-ги серия) 10, «Бистин бажыныгыста эр» (1, 2-ги сериялар) 12, 3, 6, 9 шактарда.

Бирмингем — хемчээлиниң талазы-биле Англияда ийги хоорай. Ында эң улук улестурун бүүдүргөлдери бар. Машина туудунун заводтарында чуртун миллион хире амылчынар, албан-хаачкылар амылдап турар. Автомобиль кондериин амак хөй түнүгү кончаларын ап турарлар. Хоорайнын төвүндө мониторларын болгон банкыларын бажычарын тууду турар. Амылчынар чурттаар мыдыгыларда болгон хоорай чоогунда—шагдан бээр септеп көрбөзүн эрги бажынар, малгаштыг нудумчулар, ээн дзырлар. Албанчын сан-мезгилери-биле алырга, Бирмингемда ийги чурттаар аржанын 75 муң бажычар санаттынп турар. Ында малгаштыг болгон чалгаарачыг, ол чорук аарыгын болгон өлүмүнү көвүдээринге дөгүм болуп турар.

Ядылар чурттап турар районнарда тубернулэтан зарыыр таварылгаларын саны хоорай төвүндө ийи катал хөй болуп турарын Бирмингеминиң эмчилери чарлаан. Хоорайнын мыдыгында чурттап турар бичи уруларнын ортуунда өлүр чорук хандырылгалы ада-илериниң уруларын өлүр чоруудан беш катал, а чамдыкта—сес катал хөй болуп турар. Бирмингемда туудугу амгы туруп турар темпизин барымадалаар болза, чуртталга кризисин узуткаар төлдөдө, элзэн каш он чылдар негеттинер апаар. Чуруктарда: солгай талазында — Бирмингеминиң төвүндө, оң талазында — амылчынар кварталында.

СЭТА-нын фотохроникасы.

РЕДАКЦИЯНЫН АДРЕЗИ: Кызыл Шетиякы — Кравченко кудумчуу, бажың № 3. Телефоннору: Редакторунуң 24 — 63, редакторуну оралдыктарынын 35 — 24, 25 — 38, иделогия киялинини 37 — 13; харысалгалыг секретарынын 23 — 35, кээзе ажык-агый бүүдүлгүзүнүн болгон партиянын амырал киялинини 25 — 38, 23 — 54, үлестуру бүүдүлгүзүнүн болгон партиянын амырал киялинини 21 — 27, иштики информация киялинини 20 — 60, булгаларынын 31 — 75, корректорларынын 21 — 47, солун келбейн баргана 32 — 75 телефонне болгар.